

Natuurvereniging Hollandse Delta

KvK 40345744

Secr. P. Vermaas

Schudegge 17

3224BP Hellevoetsluis

Aan: digitaal via www.rvo.nl/net-op-zee-ijmuiden-ver-gamma

En: schriftelijk:

AANTEKENEN

Bureau Energieprojecten,
Inspraakpunt Net op zee IJmuiden Ver Gamma
Zienswijze ontwerpbesluiten
Postbus 111
9200 AC Drachten

Datum: 30 mei 2023

Betreft: zienswijze Netaansluiting windparken op zee IJmuiden Ver Gamma op de Maasvlakte ;
Ontwerpbesluit vergunning Wet Natuurbeheer, 2^e fase.

Geachte heer, mevrouw,

De Natuurvereniging Hollandse Delta (hierna: NHD), statutair gevestigd te Brielle, heeft kennisgenomen van het per 21 april 2023 tot en met donderdag 1 juni 2022 ter visie gelegde ontwerp besluit vergunning in het Kader van de Wet Natuurbescherming Project Net op Zee IJmuiden Ver Gamma 2^e fase met bijbehorende ontwerpbesluit en onderliggende stukken.

De NHD wil daaromtrent het volgende opmerken:

Met het onderhavige project wordt onder meer de aanlanding van twee hoogspanningskabels vanuit zee op de Maasvlakte, met aansluiting op een converterstation nabij de Amaliahaven op het hoogspanningsnet, gerealiseerd. Het gebundelde kabeltracé zal op zee en op land ondergronds worden aangelegd.

Reeds in een eerder stadium (fase 1 van dit project) heeft de NHD een uitgebreide zienswijze ingediend, onder andere verband houdende met het feit dat het tracé van de kabels onder meer via het zgn. Slufferstrand op de Maasvlakte is gepland. Dit gebied is het broedgebied van een dwergsternkolonie, bontbekplevieren en strandplevieren. Het gebied is essentieel voor deze soorten vanwege de aanwezigheid van schelpenbanken, een belangrijke habitat voor de nestbouw en de

nabijheid van hun foerageergebied. De vogels broeden tussen 15 maart en 15 augustus in dit gebied. Deze soorten broeden er al geruime tijd, in ieder geval vanaf 2018. Zij vallen onder de bescherming van de wet op de Natuurbescherming (o.a. art. 3.1 Wbn).

De NHD is in haar zienswijze van 27 januari 2023 uitgebreid ingegaan op haar bezwaren tegen het gekozen tracé en de gevolgen die dat zal hebben voor de genoemde kolonies broedvogels en de tevens in deze zienswijze genoemde andere onderwerpen, zoals de gevolgen van het project voor de bergeend, zandhagedis en rugstreeppad.

De NHD merkt daarbij nog op dat ook de bescherming van het glad biggenkruid in het geding is. Aantasting van de op de Maasvlakte aanwezige groeiplaats kan een negatief effect hebben op de gunstige staat van deze soort. Er wordt gedacht aan het tijdelijk verplaatsen van de zoden van deze groeiplaats en het later weer terugplaatsen ervan zou de groeiplaats behouden kunnen worden c.q. kunnen herstellen. Dat zou onder toezicht van een deskundige moeten geschieden. In het ontwerp besluit wordt bepaald dat deze deskundige dient te bepalen wanneer de zoden verplaatst dienen te worden. Op welke wijze deze deskundige wordt benoemd en aan welke kwalificaties hij dient te voldoen, wordt niet aangegeven. Evenmin aan wie deze functionaris verantwoording verschuldigd en hoe wordt gemonitord hoe de beslissingen op dit punt worden verantwoord. De NHD mist ook een evaluatie – verplichting op dit punt en voor wie het daarbij horende verslag toegankelijk is.

Voor zover rechtens vereist wenst zij haar zienswijze van 27 januari 2023 in deze procedure als herhaald en ingelast te beschouwen.

De thans ter visie gelegde stukken houden vooral verband met de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State d.d. 22 november 2023 waarmee de zgn. bouwvrijstelling in relatie tot stikstofdepositie tot de Natura 2000 gebieden Bruine Bank, Voordelta en Voornes Duin is komen te vervallen.

In het verlengde daarvan is op grond van de Wet Natuurbescherming voor de aanleg van het tracé een vergunning aangevraagd voor de werkzaamheden in en nabij de voornoemde Natura 2000 gebieden.

Voor de aanleg en gebruiksfase van het tracé zijn thans AERIUS rapportages overgelegd op grond van de meest recente versie van de AERIUS calculator (januari 2023). Daarnaast is een Ecologische beoordeling stikstofdepositie van Arcadis (2023) en een Ecologische beoordeling Stikstofdepositie van Pondera (EBS,2023) als aanvulling op de Passende Beoordeling bij de stukken gevoegd.

De voorgenomen activiteiten veroorzaken een tijdelijke toename aan stikstofdepositie van maximaal 0,58 mol N/ha/jaar op stikstofgevoelige natuur binnen het Natura 2000 -gebied Voornes Duin. Voor de habitattypen en/of leefgebieden van kwalificerende soorten waarvoor geldt dat de KDW wordt overschreden is onderzocht of de berekende toename aan stikstofdepositie kan leiden tot een in ecologische zin aantoonbare aantasting van de kwaliteit of oppervlakte verlies van het stikstofgevoelige areaal.

Op basis van een gebied specifieke analyse kan worden geconcludeerd dat de kans aanwezig is dat de berekende toenames aan stikstofdepositie zullen leiden tot een negatief ecologisch effect (pag. 23/34 Ecologische beoordeling stikstofdepositie Voornes Duin).

Daarbij moet worden bedacht dat veel habitattypen van Voornes Duin nu al een overbelaste stikstofdepositie kennen.

In de EBS wordt geoordeeld dat de depositie als gevolg van het project zodanig klein is dat deze ecologisch geen effect sorteert en een significant negatief effect is uitgesloten. De Minister van

Natuur en Stikstof neemt deze conclusie over en is voornemens de gevraagde vergunning op basis van de Wet op de Natuurbescherming te verlenen.

De NHD kan zich niet met deze conclusie verenigen. De huidige situatie van Voornes Duin is er immers een van langdurige, cumulatieve overbelasting van stikstofdepositie als gevolg waarvan de natuur van dit Natura 2000-gebied ernstig heeft te leiden. Van enig herstel is in de verste verte geen sprake. Elke verdere toename van de stikstofdepositie is in deze situatie een verslechtering van de natuurkwaliteit en daarmee onaanvaardbaar. De NHD meent dan ook dat er in deze geen ruimte is om de gevraagde vergunning te verlenen. Wij onderkennen daarbij de omstandigheid dat het nationaal belang meespeelt. Dat betekent evenwel niet dat geen rekening moet worden gehouden met bestaande wet en regelgeving.

Ook voor het Natura 2000-gebied Voordelta wordt vastgesteld dat er sprake is van een tijdelijke toename aan stikstofdepositie op stikstofgevoelige natuur. Op basis van een uitgevoerde gebied-specifieke analyse volgt dat dit met zekerheid niet zal leiden tot aantoonbare effecten op de kwaliteit

van de aanwezige habitattypen en leefgebieden van kwalificerende soorten (pag. 8 en 9 van de EBS Voordelta).

De in de Voordelta gelegen Hinderplaat en Slikken van Voorne zijn rustgebieden voor zeehonden en foeragerende en ruiende vogels. Verstoring door geluid, licht en beweging van zogende zeehonden op de Hinderplaat is niet uitgesloten. Zogende zeehonden zijn zeer gevoelig voor verstoring.

Het gevoelige seizoen (het zoog- en verharingsseizoen) loopt voor de gewone zeehond van ongeveer mei-september en voor de grijze zeehond van ongeveer november tot maart.

Voorgesteld wordt als mitigerende maatregel een professionele zeehondenwaarnemer in te zetten die tijdens de zoogtijd waarneemt of er zogende zeehonden (moederdieren en/of jongen) aanwezig zijn en indien dat het geval is, de werkzaamheden stopt. Deze functionaris kan indien werpende, zogende of jongen aanwezig zijn binnen de verstoringsafstand de werkzaamheden een of meerdere dagen stilleggen, totdat de zeehonden gedurende langere tijd weg zijn. Voorgesteld wordt deze tijd op 24 uur te zetten of op een door de waarnemer te bepalen aantal uren. De waarnemer zal op het schip dat de kabels aanlegt, aanwezig zijn en nagaan of er zeehonden binnen een afstand tot 1200 meter vanaf het schip aanwezig zijn.

Hoe deze afstand is bepaald, wordt niet duidelijk. Dat zou toch verder onderbouwd dienen te worden. De vraag is ook wie de zeehondenwaarnemer inhuurt/aanstelt, en welke aspecten bepalen wie als zeehondenwaarnemer wordt ingezet. Gegarandeerd moet worden dat een dergelijke functionaris expert is op dit gebied en een onafhankelijke positie inneemt ten opzichte van de vergunninghouder c.q. de exploitant van het in zetten schip. Niet geregeld is aan wie deze professional verantwoording aflegt van zijn activiteiten en op welke wijze zijn conclusies verifieerbaar zijn, ook voor derde-belanghebbenden zoals natuurorganisaties. De NHD meent met andere woorden dat er een monitoringsplan en evaluatieverslag van de activiteiten van deze waarnemer aan het bevoegd gezag moet worden verstrekt welke rapporten voor derden toegankelijk dienen te zijn.

Ook voor de verstoring van ruiende bergeenden wordt voorgesteld een professionele vogelwaarnemer in te huren, die tijdens de ruiperiode, waarin bergeenden niet kunnen vliegen, (juni t/m september) waarneemt of er ruiende bergeenden aanwezig zijn en indien dat zo is, de

werkzaamheden stopt. Ook hier wordt een verstoringsafstand van 1200 meter gehanteerd. Hoe deze afstand is bepaald, wordt niet onderbouwd. Uit de literatuur is bekend dat voor ruiende bergeenden een verstoringsafstand van 1500 meter gehanteerd dient te worden (Krijgsveld, Klaassen en van der Winden, Verstoring van vogels door recreatie- Literatuurstudie van verstoringsgevoeligheid en overzicht van maatregelen. Deel 2 Soortbesprekingen. 2022).

De NHD meent dat deze afstand voor eenden- soort minimaal gehanteerd dient te worden.

De vergunninghouder heeft een inspanningsverplichting om zo min mogelijk bovenwaterverstoring in de Voordelta te veroorzaken, gedurende het ruiseizoen. De NHD meent dat de vergunninghouder meer dan een inspanningsverplichting moet hebben. Er moet ook bij ruiende berg- en eidereenden helemaal geen verstoring plaats vinden.

Ook hier wordt niet duidelijk welke kwaliteiten de vogelwaarnemer dient te hebben en wie deze aanstelt. Ook hier zijn geen waarborgen voor onafhankelijkheid ingebouwd. Dat zou wel moeten geschieden. De functionaris dient zelfstandig en onafhankelijk van de vergunninghouder zijn functie kunnen uitoefenen. Ook in dit geval moet er een monitoringsplan en evaluatieverslag aan het bevoegd gezag worden uitgebracht dat voor derde-belanghebbenden toegankelijk is.

Voornoemde aspecten (voor zeehonden en bergeenden) dienen in de vergunningsvoorwaarden te worden opgenomen.

Wij behouden ons het recht voor deze zienswijze nader aan te vullen.

Tot nader overleg zijn wij graag bereid.

Wij verzoeken met het voorgaande rekening te willen houden en in uw plannen c.q. besluiten te willen opnemen c.q. te verwerken.

Met vriendelijke groet,

P. Mout
voorzitter

P. Vermaas
secretaris